

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. I. Explicatio & probatio distinctionis realis in tertio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](#)

- Resp. ad 1. siquidem contendas æqualitatem ante intellectum, sic dari æqualitatem attributorum negativam, non autem positivam, hoc est dari negationem excelsus unius supra aliud, hoc ipso, quia sunt formaliter idem, si vero deberent esse positivæ æqualia, deberent in superesse strictè realiter distinctæ, quod nec Scotista concederet. Ad 2. Responde Bachonius, intentionem, ac sensum S. Patris esse, si sapientia, magnitudo &c. que in rebus sensibilibus realiter, secundum esse ab solutum, & secundum diversa genera differunt, tamen in DEO posita non dirimunt ejus simplicitatem; ergo que in sensibilibus relative differunt & intra idem genus, si in DEO ponantur, multò minus dirimunt ipsius simplicitatem.
27. Altera est objecio, perita ex pluralitate definitionum, quam logici in gradibus metaphysicis solvent, & distinguunt. Illa distinguuntur formaliter ante intellectum, quibus ante intellectum convenientiunt diversæ definitiones, si convenientiunt formaliter & adæquatè diversæ, conc. inadæquatè & fundamentaliter diversæ, nego. sed essentiæ v.g. attributis, personalitatibus ante intellectum convenientiunt diversæ definitiones, formaliter adæquatè diversæ, nego; inadæquatè & fundamentaliter diversæ conc. min. & nego conseq.
28. Tertia objecio & fundamentum huic loco proprium peccat è predicationis contradictionis. Illa actu distinguuntur ante intellectum ex natura rei, quibus independenter ab intellectu convenientiunt
- prædicata realia contradictionia, alias convellentur illud primum principium metaphysicum: Idem non potest simul esse & non esse: sed ex Conciliis fide conflat, de essentia, personalitatibus, & attributis affirmari contradictionia realia, quae ipsis convenientiunt independenter à nostro intellectu: ergo etiam distinguuntur independenter à nostro intellectu; non cereæ strictè realiter, ut res à re, hic enim est error Porretani: ergo formaliter ex natura rei, ut formalitas à formalitate. Min. constat, quia independenter à nostro intellectu verum est: *Filius producitur, essentia non producitur: Pater generat intellectum, non generat voluntate, &c.*
- Resp. primò. Si ille Achilles Scotisticus esset²⁹, aliquid roboris, probaret etiam distinctionem strictè realem; siquidem esse, non esse, produci, non produci, gignere, non gignere sunt contradictionia, non tantum formalia, sed etiam realia: unde hoc argumento *conviuetus* Porretanus inter absolutas perfectiones distinctionem realem admisit.
- Resp. secundò. dist. maj. Illa sunt actu distinctæ ex natura rei, quibus ante intellectum operationem actu & formaliter convenientiunt contradictionia, conc. quibus convenientiunt tantum virtute & fundamentaliter, nego. Sed hoc repertum in Divinis, virtute & fundamentaliter conc. actu & formaliter nego min. & conseq. Cujus distinctionis ratio mox patet ex dicendis.

ARTICULUS II.

An distinctio realis in tertio sit necessaria & sufficiens ad salvanda contradictionia in DEO?

SUMMARIUM.

1. Explicatur, quid nominis sit distinctio realis in tertio?
2. Eius fundamentum.
3. Oppugnat autoritate Florentini, & D. Th.
4. Ratio prima, de quibus dantur contradictionia distinguui debent.
5. Confirm. per contradictionia Synonyma.
6. Salvanda sunt contradictionia priusquam verificetur distinctionis realis in tertio.
7. Plures propositiones contradictionia, quae non solvuntur per distinctionem in tertio.
8. Sufficit extremorum virtualis distinctionis ad salvanda contradictionia.
9. Disparitas inter relativæ & contradictionis opposita.

§. I.

Explicatio & probatio distinctionis realis in tertio.

Distinctio realis in tertio secundum Recentiores est, quæ unum extreum identificatum cum altero extremo identitate inadæquatæ, simul identificatur cum tertio realiter distincto ab illo altero extremo, E. g. Natura Divina dicitur cum paternitate identificari identitate inadæquatâ, quia non simul identificatur cum paternitate, ut non simul

identificetur cum aliquo tertio extremitate, quod est filiatio realiter distincta à paternitate, ideoque in illa includitur realis distinctionis, quæ intercedit inter paternitatem & filiationem, & dicitur distinctionis realis in tertio, in quantum scilicet natura est inadæquatè identificata filiationi, quæ realiter à paternitate distinguuntur. Dicunt igitur naturam divinam & paternitatem recipere praedicata contradictionia, quia licet secundum habitudinem, quam natura divina præcisè dicit ad paternitatem, sit paternus indistincta, in tertio ramen extremitate, nempe filiatione, cum qua pariter & inadæquatè identificatur, habet realem distinctionem à Patre: sicutque sufficienter habet capacitatem recipiendi contradictionia, v. g. *Natura divina est filius (ratione identitatis cum filio) natura divina non est filius (ratione identitatis cum Patre, qui à filio realiter distinguuntur)* Hac igitur ratione & distinctione reali in tertio conantur amoliri à Divinis omnem contradictionem apparentem, sive salvare omnia contradictionia, que versantur inter praedicata absolute comparata cum relativis. E. g. *essentia communicatur, inquit, paternitas non communicatur*: ideo verificatur in Divinis: quia licet essentia, quatenus identificatur cum paternitate, non recipiat hoc praedicatum contradictionum, non communicatur, tamen quatenus simul involvit idem

40 Tractatus I. Disputatio IV. Proemialis. Art. II. §. I. & II.

identificationem cum filiatione, in hoc tertio extre-
mo, nempe filiatione realiter distinguitur à pa-
ternitate, siquicunque sit capax hujus prædicati con-
tradicitorum non communicatur.

2. Ratio præter impugnationes distinctionis virtua-
lis solvendas inferius est. Cum nihil possit realiter
esse & non esse, ideo realiter non potest dari af-
firmatio & negatio ejusdem prædicati realis de qui-
busdam extremis, nisi inter illa intercedat realis
distingutio: Sed secundum fidem de essentia & pa-
ternitate v. g. realiter affirmatur & negatur realis
prædicatum: nempe communicari: ergo inter hac
extrema debet admitti vera realis distingutio, & non
rancium illa virtualis, que nullo modo tollit sim-
plicissimam identitatem extremonum. Atqui ta-
lis vera realis distingutio non potest esse immediata,
strictè realis; hac enim damnata est à Conc. Rhe-
meni: non realis formalis, utpote pariter repu-
gnans formalis simplicitati & perfectione divinae;
ergo realis media, sive in tertio: que tanquam
principiis fidei maximè consentanea, apertissima
quoque est ad verificantia sub contradictione con-
tradicitoria, quæ producentur a divinis.

Confirm. Major est oppositio contradicitoria
quam relativa; ergo cum oppositio relativa in di-
vinis requirat formalem & realem distinctionem
extremorum: etiam oppositio contradicitoria il-
lam requiret.

§. II.

Hac distingutio non sufficit ad salvanda con-
tradicitoria in Divinis.

3. CONCLUSIO. Hac distingutio mediana &
realis in tertio non est sufficiens ad salvanda in
divinis prædicata contradicitoria. Probatur in pri-
mis auctoritate Concilii Florentini. I. cit. Sess.
25. ubi in confessione fidei dicit, ne divinam sub-
stantiam re, non autem solam ratione ab hypostasis
& personis differre credere videamus, adeoque inter
divinam essentiam & hypostasem agnoscit solam di-
stinctionem rationis. Atqui hæc nova RR. sen-
tentia non est contenta distinctione rationis, sed
requirit distinctionem realem inadæquatam inter
essentiam & hypostasin Patris v. g. ergo contraria-
tur menti Concilii Florentini. Neque Angelicus
Doctor aliam agnoscit distinctionem, quam ratio-
nis, ut præter alios ipsius textus constat ins. ex q.
28. a. 3; ad 2. ubi: dicendum inquit, quod in qua-
ntum essentia & persona in Divinis differunt secun-
dum intelligendi rationem, sequitur, quod aliquid
possit affirmari de uno, quod negatur de altero.

4. Probatur ulterius ratione primo. Circa illa ex-
tremi debent salvari contradicitoria, de quibus
prædicantur; sed distingutio in tertio non salvat
contradicitoria circa illa extrema, de quibus prædi-
cantur ergo distingutio realis in tertio non salvat
contradicitoria. Minor probatur: nam v. g. in
hac prædicione, essentia communicatur, paternitas
non communicatur, tò communicari, non com-
municari, non prædicatur de essentia, ut est in se,
& ut est in filiatione, sed de essentia, ut est in se,
& ut est in paternitate: ergo circa ista duo extrema
essentia & paternitas non tollitur contradicatio,
quam apparenter inferunt hec contradicitoria
communicari & non communicari.

Confirm. Aequa vera, immo Synonyma est hac.
prædicatio: essentia ut absolute in se communicatur,
essentia ut identificata cum paternitate non commu-
nicatur, quā illa: essentia communicatur, pa-
ternitas non communicatur; Sed est impossibile, quod
hac prædicatio verificentur propter identificationem
cum filiatione: quia ly non communicari prædicatur
de essentia quatenus identificata cum paternitate,
adeoque ut sic relativè opposita filiatione: er-
gō non potest prædicari de ipsa quatenus identifi-
cata filiatione: adeoque neque in hac prædicione
essentia communicatur, paternitas non communica-
tur, ad salvanda contradicitoria sufficit distingutio
realis in tertio. Idem argumentum ad alias hujus
generis prædiciones facile applicabis. Adde,
quod illa extrema debeant esse distingutæ, que in
propositionibus contradicitoriorum significantur in
recto, & locum subjecti obtinent, atqui tertium
illud extremon v. g. filiatio tantum importatur in
obliquo; ergo illius distingutio non sufficit.

Ratio est secundo. Prius ratione nostrâ cum 6.
fundamento in re verificantur contradicitoria, quin
verificentur distingutæ in tertio: ergo ista non suffi-
cit ad salvanda contradicitoria. Antec. probatur
primò. quia verificantur in divinis contradicitoria
absoluta de extremonis absolutis cum fundamento in
re: veluti, DEVS intelligit per intellectum, non
per voluntatem: sed hac verificantio ratione nostra
antececidit distinctionem realem in tertio: hac quippe
supponit prædicata relativa; illa vero consilit
in abolutis; sed absolute in Divinis sunt priora
relativi, ut est communis Theolog. ergo.

Probatur antec. secundo. Prius est ratione no-
strâ, quod Pater generet, essentia non generet,
quā quod filius sit distinctus à Patre: ergo illa
contradicitoria sunt ratione priora, quā distingutio
hujus tertii extremonem Filiū. Antecedens proba-
tur. Fundamentum & ratio a priori iuxta Concilium & PP. quod Filius sit distinctus à Patre, est
origo, prædictio, generatio, processio: non autem
ē conversio ratio productionis est distingutio: non
enim id est Pater est generans, quia filius est dis-
tingutus; sed iste id est distinctus à Patre, quia
est genus. ergo hac contradicitoria, essentia non
generat, Pater generat, per prius verificantur in
DEO, quā verificantur distinctiones reales in tertio.

Ratio est tertio: Quod plura sint admittenda
contradicitoria in divinis, que nullatenus per di-
stinctionem realem in tertio salvari possunt. Nam
primò. Hæc ipsa sunt contradicitoria: Pater est dis-
tingutus à tertio extremono, natura non est distingutus à
tertio extremono: Naturæ est identificata cum tertio
extremo, Paternitas non est identificata &c. Item
essentia DEI est una, Persona sunt tres. Essentia
DEI non est Genitor, non Genitus, non Procedens,
Persona sunt Genitor, Genitus & Procedens. Filius
procedit per intellectum, non per voluntatem. Ubi
tunc est distingutio in tertio, cùm nullum sit affi-
gnabile?

§. III.

Solvitur fundamentum Adversariorum.
A d argumentum primò propositum distinguo &
majorem. De extremoni tam formaliter &
actu, quam virtualiter realiter indistinctis non pos-
sunt affirmari contradicitoria realia, conc. tantum
rea-